

SZOLNOK MEGYEI

NÉPELTÁRSASÁG

XXVI. évf. 219. sz., 1975. szeptember 18. csütörtök

A MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

Az iskolában kezdődik

Esztergomi óta sokat és sokféle megközelítésből esik szó az iskolai demokratizmusról. Ha a hivatalos szóhasználatot elhagyjuk, tulajdonképpen azokról a bonyolult összefüggésekről, hogy miként alakul — és alakuljon — iskolákban a diák és tanára kapcsolata; mennyire legyen „nyitott” az iskola; hogyan vegyen részt „teljes jogú félként” az ifjúsági szervezet a diákok irányításában, nevelésében; de ebbe a fogalomkörbe sorolható a tantestületi demokratizmus, tehát a nevelők egymás közötti munkakapcsolata is.

Már az új rendtartások adtak bizonyos támpontokat ahhoz a — napjainkban erősödő, csak éppen a kiteljesedésig nehezen jutó — folyamathoz, amely azt célozza, hogy az iskolai „kapcsolatok” gazdagabbak, teljesebbek és — demokratikusabbak legyenek.

Hirtelenjében egy korábbi, tényleg négy-öt hónappal ezelőtti történetet esztergomi. Egy vidéki, nagyobb általános iskolában lopás történt, a kis bűnös is megkerült, felelősségrevonásnak kellett következnie; egyébként a 100 forintot kicsivel haladta meg a kár. Az igazgató megkérdezte az osztályfőnök véleményét, aztán a diákoknak két tagját kérte, egyikük az osztályban tanuló kislány volt. Elbeszélgettek, tanácskoztak. A csapatvezető is véleményt mondott, kialakult a közös álláspont — s a „bűnös” közösen értette meg a bűntételt közösen mérték ki rá. Ugyancsak egyik vidéki iskolában, gimnáziumban tapasztalhattam, hogy az igazgató, most, a tanév első napjaiban szinte a tanév teljes menetrendjét megvitatta az osztályok diák-küldötteivel. Az ifjúsági programokat, a klubnapok, kirándulások terveit együttesen körvonalazták. Ez a kiváló pedagógus tartózkodott attól, hogy ötleteit mindenáron keresztülvigye, megbízott a gyerekek ítélőképességében. Nem az első ilyen kezdeményezés: ugyan csoda-e, hogy az iskolában oldott, jó a légkör, a tanár, a diák jól érzik magát?...

Maradjunk kicsit az utóbbinál: a tanár közérzeténél. Száz és száz példa tanúsítja, igen jó előjellel, hogy az értő és demokratikus szellemű, módszeres iskolai vezetés a tanári kollektívák leghatásosabb inspirálója. Az igazi pedagógiai alkotó szellem, a hasznos nevelési módszerek sora ott bontakozik ki, ahol baráti, jó légkör uralkodik a tantestületben — ahol a vezető és a beosztott nevelő viszonya korrekt, demokratikus. Nem mond ellene az igazgatói tekintélynek, a vezetés határozottságának, viszont partnerré teszi a nehéz feladatok megvalósításában is a pedagógusokat.

Sajnos, nincs mindenütt így! A Pedagógusok Szakszervezetének illetékeseihez eljutnak olyan jelzések, panaszok is, amelyek — helyenként — a vezető alkalmatlanságáról, utasítgató, önkényeskedő, a demokratikus módszertől igen távolálló módszereiről vallanak. (Jegyezzük meg: a megyei, városi, járási tanácsok iparkodnak orvosolni az ilyen sérelmeket s nem egy helyen az igazgató vagy helyettese leváltásától sem riadtak vissza.) Az intézkedésekre, éppen az iskolai demokratizmus érdekében, szükség is van mindenütt, ahol hibás, káros szemlélet, módszerek fékezik a munkát, az eredményes alkotó tevékenységet.

Korunk gyermekét nem a felnőtt életükben kell, hogy első ízben találkozzanak a demokrácia fogalmával és megjelenésének formáival. A „csak” fegyverező iskola fokozatosan át kell, hogy alakuljon: megtartva oktató és nevelő jellegét, a demokrácia megjelenésének első „színterét” is kell lennie — kerülve a szabadosságot és óvakodva a formalizációtól. Az álláspontok tisztaságát, a kollektív döntés már a diákeletben is helyt kaphat — ott, ahol az iskolai demokratizmus nem a rendtartás egyik paragrafusa, hanem természetes gyakorlat. Osztálytermekben és tanárban egyformán... V. m.

Losonczi Pál fogadta a venezuelai parlamenti delegációt

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke tegnap hivatalában fogadta a hazánkban tartózkodó venezuelai parlamenti delegációt, amelyet Gonzalo Barrios, a Venezuelai Köztársaság nemzeti kongresszusának elnöke vezet. A szívélyes hangulatú találkozón részt vett Inokai János, az Országgyűlés al-elnöke, s ott volt Manuel Villanueva a Venezuelai Köztársaság budapesti nagykövetségének ügyvivője.

Gyenes András, az MSZMP KB titkárának látogatása a megyében

Gyenes András, az MSZMP Központi Bizottságának titkára tegnap munkanapját Szolnok megyében töltötte.

A délelőtti órákban Szolnokon, a megye párt-állami és tömegszervezeti vezetőivel folytatott eszmecsere. Dr. Gergely István, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára tájékoztatta Gyenes Andrást a megye politikai, társadalmi, gazdasági helyzetéről és az időszerű feladatokról.

A megyei pártbizottság székházában lezajlott munkamegbeszélésen részt vettek: Barta László, dr. Majoros Károly, Szekeres László, a megyei pártbizottság titkárai, dr. Hegedűs Lajos, a megyei tanács elnöke, Arvai István, az SZMT vezető titkára és Oláh János, a HNF megyei Bizottságának titkára.

A Központi Bizottság titkára ezután dr. Gergely István és Szekeres László kíséretében ellátogatott a városi tanácshoz. Sándor László, a városi pártbizottság első titkára és Kukri Béla

Műszerekkel az ár ellen

Korszerű szabályozórendszer épül a Zagyva-Tarna vízgyűjtőjén

Mint az élet megannyi területén, a vízügyi ágazatban is jelentősen növekedett az információigény az utóbbi évtizedben. Mivel a szükséges adatokat a jelenlegi észlelőhálózat már mind kevésbé tudja szolgáltatni, feltétlenül tökéletesíteni, korszerűsíteni kell.

A felismerés nyomán született az elképzelés, miszerint — a majdan megvaló-

sítandó országos program első ütemeként —

a Zagyva és Tarna vízgyűjtőjén hozzáfognak a mostaninál megfelelőbb szakmai tájékoztatás feltételeinek megteremtéséhez.

A választás korántsem véletlenül esett erre az 5678 négyzetkilométeres területre: a vízgyűjtő ugyanis amakevesek egyike, amelyek teljes egészében az országhatáron belül vannak — ezért szabad teret engednek az elvégzendő munkáknak.

A vállalkozás — ahogyan a 46,5 millió forintos beruházással megbízott, illetve a későbbi „üzemvitelre” is hivatott Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóságnál megtudtuk —

a két folyó körzetében létesülő távmérő rendszer kiépítésével kezdődött, még 1973-ban.

Ennek során Pest, Nógrád, Heves és Szolnok megyékben összesen tizennyolc állomás születik — „szűkebb hazánkban” Jászódszász és Jászteleken — az árvízi előrejelzésre, a megelőzéshez szükséges idő növelésére. Erre a veszélyeztetett 47 ezer hektáros terület 32 milliárd forintos gazdasági értéke miatt van szükség. Egy-egy előtérből 5–6 milliárdos kár származhat.

A Zagyván és a Tarnán kiváltképpen a hóolvadáson árvízkeletkezés veszélyeseke, s a Zagyván fogadásukra, például Jászberénynél, jelenleg egyetlen nap alatt kell felkészülni...

A hálózat a tervek szerint képes lesz az eddiginél sokkal gyorsabb előrejelzésre.

A műszerkeres, mérőházas állomások mindegyike nagy pontosságú „megfigyelésekre” alkalmas — feladatuknak megfelelően megállapíthatják a lehulló csapadék mennyiségét, a hó víztartalmát, a talaj nedvességét, hőmérsékletét, a fagyott talajréteg vastagságát, a levegő hőmérsékletét, a folyó vízállását: mindazt, amiből

következtetni lehet az áradás idejére, mértékére — s ezeket az „észrevételeket” a budapesti Duna-szakaszon levő gyűjtő, illetve feldolgozó központba továbbíthatja.

Az automatikus rendszerben, a számítógépes központ menetrend szerint, óránként — vagy a veszélyhelyzettől függően sűrűbben — vezérli a mérési adatok gyűjtését, értékeli a telexen érkező tájékoztatásokat. S ha kell: mindjárt utasításokat is ad a felkészülésre. A védekezés előkészítésére így például Hatvannál 38, Jászódszásznál 42, Jásztelekenél 45, Szolnokonál pedig 53 óra áll rendelkezésre...

A program kidolgozásában, megvalósításában fontos szerepe van a Budapesti Műszaki Egyetem — dr. Schnell László professzor irányítása alatt álló — műszer- és mérés-technikai tanácskének, ezen belül pedig Selényi Endre adjunktusnak.

A hálózat kiépítése, az érzékeny műszerekkel felszerelt pesti központ, illetve állomásai alapot teremtenek egy komplex vízgazdálkodási szabályozó rendszer létrehozására is.

Ez utóbbival szűn már nemcsak egyszerűen az árvízi előrejelzésre, a felkészülés tökéletesebb megszervezésére nyílik mód, hanem megfelelően befolyásolhatják, irányíthatják — „kormányozhatják” — a vízfolyást a csapadékszegényebb időszakokban.

vagy akár a vízminőséget is változtathatják, javíthatják.

Igy, távlatban szó van tározók — részben árvízcsúcsokkintő másrészt komplex hasznosítású (tisztító, tartalékoló, elosztó) gyűjtőmedencék — vezérléséről is. S a Zagyva felső szakaszán létesülő öt-több mint — a hatékonyság fokozására — a Tarna völgyében, illetve a Mátrába épülő tározókat is a rendszerbe kapcsolják.

Gyóni Gyula

Hazaérkezett az MSZMP küldöttsége

Tegnap hazaérkezett Olaszországból az MSZMP küldöttsége, amely Gyóni Imrénének, a Központi Bizottság titkárának vezetésével résztvevett az Unitá fesztiválján.

Hazánkba érkezett a Chilei Szocialista Párt küldöttsége

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására dr. Carlos Altamirano főtitkár vezetésével hazánkba érkezett a Chilei Szocialista Párt küldöttsége. Tagjai: Adonis Sepulveda főtitkárhelyettes, és Hernan del Canto, a Politikai Bizottság tagja. A delegációt a Feriegyi repülőtéren dr. Berecz János, az MSZMP KB külügyi osztályának vezetője fogadta.

A szécsényi országgyűlés emlékére

Szécsényben — a Forgách-kastély közelében — kétszázhetven évvel ezelőtt, szeptember 12. és október 4. kö-

A nap híreiből

zött tartották meg a szécsényi országgyűlést. A nevezetesen esemény évfordulója alkalmából tegnap Szécsényben ünnepséget rendeztek, amelynek keretében megkoszorúzták II. Rákóczi Ferenc mellszobrát. A szécsényi ünnepség része annak az eseménysorozatnak, amelyet a II. Rákóczi Ferenc jubileum tiszteletére országsszerte rendeznek.

Lerakták Baján a bácskai sertéshúsgyár alapkövét

Baján, Bács-Kiskun megye legnagyobb hástermelő körzetének központjában, tegnap új vágóhid és húsfeldolgozó üzem építését kezdték meg. Az alapkövet dr. Romány Pál, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter rakta le az építendő mezőgazdasági üzemek vezetőinek jelenlétében.

Kupa-eredmények

Újpesti Dózsa—FC Zürich 4:0, Haladás VSE—FC Valet-

ta 7:0, Bp.-Hovéd—Bohemians Prága 2:1. VÖEST Linz—Bp. Vasas 2:0.

Lehel SC—Gyulai SE 6:2, Mezőtúri Honvéd—Szarvasi Főiskolai Spartacus 2:2. Szolnoki MÁV—EMG (Sashalom) 1:1. A büntetőrúgások után 6:5-re az EMG győzött.

Új díszkút a várbán

Tegnap új „ékszer” kapott a várnegyed: az I. kerületi Tárnok utca 18—20 szám előtti térségen állították fel a Pátzay Pál Kosuth-díjas szobrászművész alkotta díszkútát.

Barcs Sándor, a városrész országgyűlési képviselője, az MTI vezérigazgatója a várnegyed új ékszerét bensőséges ünnepségen avatta fel, amelyen részt vett Pátzay Pál, aki ezen a napon ünnepelte 80. születésnapját. Ebből az alkalomból a Tárnok utcai iskola úttörői virágcokorral köszöntötték a művészt.

Egy mondatban

— Dr. Stefan Sutka, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság szövetségi közlekedési minisztere — Rödönyi Károly közlekedés- és postaügyi miniszter meghívására — tegnap hivatalos baráti látogatásra Budapestre érkezett. A vendéget Rödönyi Károly közlekedés- és postaügyi miniszter fogadta.

— Az akadémia tudósklubjában ünnepélyes keretek között aláírták a magyar-szovjet történész vegyes bizottság 1976. évi munkatervét.

— Szeptember 16—17-én látogatást tett Magyarországon F. Aqino, az ENSZ—FAO világlelmezési programjának vezérigazgatója, és tárgyalásokat folytatott a Mezőgazdasági- és Élelmiszerügyi Minisztérium, valamint a Külügyminisztérium vezető tisztségviselőivel Magyarországon és a világlelmezési program közötti együttműködés időszerű kérdéseiről.

A hatékonyabb városfejlesztésért

Sajtótájékoztató az országos városépítési tanácskozásról

Az utóbbi három évtizedben 54-ről 83-ra emelkedett az ország városainak száma, és jelenleg az ország lakosságának 48—49 százaléka él városban. E fontos települések 30 éves fejlődéséről, a jelenlegi helyzetéről, a gondokról és a további feladatokról tárgyal a Szolnokon ma kezdődő III. országos városépítési tanácskozás, amelynek céljáról és jelentőségéről Szilágyi Lajos építésügyi- és városfejlesztési miniszterhelyettes, a Magyar Urbanisztikai Társaság alelnöke tartott sajtótájékoztatót kedden a társaság székházában. Hangsúlyozta, hogy az Építésügyi- és Városfejlesztési Minisztérium fontos állásfoglalásokat, javaslatokat vár ettől a tanácskozástól, amelyet különösen időszerűvé tesz, hogy a XI. pártkongresszusnak a területfejlesztésre, a lakásépítésre, a földhasználat kor-

szerű formáinak kidolgozására és más fontos településhálózat-fejlesztési kérdésekre vonatkozó határozatának tükrében tekintik át az eddig megteremtett utat, és tesznek javaslatokat a feladatok megoldásának módjaira.

Ma délelőtt, a Szolnok megyei tanács nagytermében „Az elmúlt harminc év városépítési tevékenységének áttekintése” címmel dr. Perényi Imre egyetemi tanár tart bevezető előadást. Ezután dr. Pongrácz Pál, Budapest főépítésének vitaindító előadása következik, az urbanisztika jelenlegi helyzetéről, problémáiról és feladatairól. A délutáni vita és városnézés után urbanisztikai tárgyú filmeket tekintenek meg a résztvevők a Tallinn filmszínházban.

Holnap délelőtt hozzászólások hangzanak el, majd összefoglalóval ér véget a tanácskozás.